Európsky parlament
2019-2024

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2023/0229(NLE)

14.2.2024

***

NÁVRH ODPORÚČANIA

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou v mene Únie o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027
(12122/2023 – C9-0461/2023 – 2023/0229(NLE))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Jadwiga Wiśniewska

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Súhlas
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....5

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....6

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou v mene Únie o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027
(12122/2023 – C9-0461/2023 – 2023/0229(NLE))

(Súhlas)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (12122/2023),

– so zreteľom na návrh Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasti Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027 (12120/2023),

– so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 77 ods. 2, článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) a článkom 218 ods. 7 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C9-0461/2023),

– so zreteľom na článok 105 ods. 1 a 4 a článok 114 ods. 7 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na odporúčanie Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A9-0000/2024),

1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;

2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Švajčiarskej konfederácie.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

a. Súvislosti

7. júla 2021 bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148, ktorým sa zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku na obdobie 2021 – 2027 (ďalej len „nariadenie o BMVI“).

Účelom nariadenia o BMVI je vyjadriť solidaritu (členským) štátom, ktoré uplatňujú ustanovenia schengenského acquis o vonkajších hraniciach, prostredníctvom finančnej pomoci. Toto nariadenie predstavuje vývoj schengenského acquis, ktorého účastníkmi sú krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a ďalšiemu vývoju schengenského acquis (ďalej len „krajiny pridružené k schengenskému priestoru“ alebo „pridružené krajiny“).

11. augusta 2021 oznámila Švajčiarska konfederácia svoje rozhodnutie prijať obsah nariadenia o BMVI a zaviesť ho do svojho vnútroštátneho právneho poriadku. Aby sa zabránilo skráteniu času skutočného uplatňovania nariadenia o BMVI vo Švajčiarsku, predložila Komisia návrh rozhodnutia Rady o podpise Dohody medzi EÚ a Švajčiarskou konfederáciou o dodatočných pravidlách v súvislosti s nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku skôr, ako jej bolo doručené oznámenie Švajčiarska o splnení jeho ústavných požiadaviek. V súlade s odôvodnením 75 nariadenia o BMVI by sa uzavretie takýchto dojednaní malo uskutočniť po tom, ako príslušná krajina písomne informovala o splnení všetkých svojich vnútorných požiadaviek.

V článku 7 ods. 6 nariadenia o BMVI sa stanovuje, že v súlade s príslušnými ustanoveniami jednotlivých dohôd o pridružení by sa mala „dojednať“ povaha a spôsoby účasti na BMVI pre krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského acquis. Tieto dojednania majú formu dohôd, ktoré Únia uzavrie s krajinami pridruženými k schengenskému priestoru v súlade s článkom 216 ZFEÚ.

21. februára 2022 Rada poverila Komisiu začatím rokovaní[1] s Islandom, Nórskym kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dojednaniach, ktoré sa majú uzavrieť podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148[2], pokiaľ ide o finančné príspevky týchto krajín a dodatočné pravidlá, ktoré sú nevyhnutné pre ich účasť na Nástroji finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku na obdobie 2021 až 2027, vrátane ustanovení na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Únie a právomocí Dvora audítorov vykonávať audit. Rokovania so Švajčiarskou konfederáciou boli úspešne

---

[1] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/442 z 21. februára 2022 o poverení začať rokovania s Islandom, Nórskym kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom s cieľom uzavrieť medzi Európskou úniou a týmito krajinami dohody o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc (Ú. v. EÚ L 90, 18.3.2022, s. 116).

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148 zo 7. júla 2021, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 48).

ukončené parafovaním dohody 14. februára 2023.

10. júla 2023 Komisia predložila Rade návrh rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Európskej únie Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc.

28. septembra 2023 Rada prijala rozhodnutie o uzavretí v mene Únie Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027. 28. novembra 2023 bola dohoda podpísaná v Bruseli.

7. decembra 2023 Rada požiadala Európsky parlament o súhlas s návrhom rozhodnutia Rady o uzavretí uvedenej dohody.

b. Stanovisko spravodajkyne

Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc v kontexte schengenského *acquis* je osobitným nástrojom určeným na zabezpečenie silného a účinného európskeho integrovaného riadenia hraníc na vonkajších hraniciach pri súčasnom zabezpečení voľného pohybu osôb v plnom súlade so záväzkami členských štátov a pridružených krajín v oblasti základných práv, pričom zároveň slúži na podporu jednotného vykonávania a modernizácie spoločnej vízovej politiky, čím prispieva k zaisteniu vysokej úrovne bezpečnosti v členských štátoch a pridružených krajinách.

Spravodajkyňa súhlasí s tým, že BMVI ponúka príležitosť vykonávať opatrenia v rámci zdieľaného priameho a nepriameho riadenia a dohoda by mala umožňovať, aby sa vo Švajčiarsku v súlade so zásadami a pravidlami EÚ v oblasti finančného riadenia a kontroly mohol používať ktorýkoľvek z týchto spôsobov riadenia.

Spravodajkyňa sa tiež domnieva, že vzhľadom na osobitnú povahu schengenského acquis a význam jeho jednotného uplatňovania pre integritu schengenského priestoru by sa všetky pravidlá riadenia programov mali uplatňovať na Švajčiarsko rovnako ako na členské štáty.

Spravodajkyňa sa domnieva, že uzavretie formálnych a právne záväzných dohôd v rámci spolupráce s pridruženými krajinami má na rozdiel od iných typov dohovorov kľúčový význam pre zabezpečenie transparentnosti, verejnej kontroly a demokratického dohľadu. To je obzvlášť dôležité v prípade využívania rozpočtu EÚ.

Treba tiež ďalej dodržiavať ďalšie osobitné ustanovenia. Na základe dohôd o pridružení k schengenskému priestoru je Švajčiarsko povinné v plnej miere prijať opatrenia Únie, ktoré predstavujú vývoj schengenského acquis alebo sú na ňom založené, vrátane nariadenia o BMVI, a prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie súladu s ustanoveniami o finančnom riadení a kontrole ustanovenými v ZFEÚ a v právnych predpisoch Únie, ktorých právny základ vychádza zo ZFEÚ.
Dohodami sa zavádzajú aj osobitné mechanizmy rýchlych úprav dohody so Švajčiarskom v prípade zmien dôležitých právnych predpisov Únie týkajúcich sa vykonávania, ako je nariadenie o rozpočtových pravidlách a nariadenie o spoločných ustanoveniach. Dohodou sa

tiež zabezpečuje, aby sa pri preskúmaní nástroja BMVI v polovici trvania zohľadnila neskoršia účasť krajín pridružených k schengenskému priestoru.

Pokiaľ ide o rozpočtové a finančné kontroly, členské štáty navyše podliehajú horizontálnym povinnostiam [napr. právomoci Dvora audítorov, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF), Európskej prokuratúry a Komisie], ktoré vyplývajú buď priamo zo zmluvy alebo zo sekundárnych právnych predpisov Únie vrátane uvedeného nariadenia o spoločných ustanoveniach. Tieto povinnosti sa vzťahujú na členské štáty ipso facto, a preto nie sú stanovené v nariadení o BMVI. Preto je potrebné tieto povinnosti rozšíriť dohodou, ktorá je predmetom tohto návrhu, aj na Švajčiarsko.

Dohoda napokon obsahuje aj ustanovenie o Európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS).

Spravodajkyňa na záver konštatuje, že je vhodné uzavrieť dohodu stanovujúcu dodatočné pravidlá potrebné pre účasť Švajčiarskej konfederácie na Nástroji finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI) ako súčasti Fondu pre integrované riadenie hraníc na programové obdobie 2021 až 2027 v súlade s článkom 7 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/1148 (nariadenie o BMVI).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti spravodajkyňa odporúča, aby Európsky parlament udelil súhlas s návrhom rozhodnutia Rady, a poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.